

Sygn. akt II AKa 107/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku II Wydział Karny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jerzy Sałata

Sędziowie: SSA Dorota Rostankowska (spr.)

SSO del. Marek Skwarcow

Protokolant: sekr. sądowy Katarzyna Bielska

po rozpoznaniu w dniu 10 maja 2018 r.

sprawy

J. C. s. R., ur. (...) w G.

oskarżonego z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku

z dnia 27 listopada 2017 r., sygn. akt **IV K 8/16**

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. M. Kancelaria Adwokacka w G. kwotę 738 (siedemset trzydzieści osiem), złotych brutto tytułem zwrotu kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym;

III. zwalnia oskarżyciela posiłkowego od wydatków postępowania odwoławczego, którymi obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku rozpoznawał sprawę J. C. oskarżonego o to, że doprowadził w G. w dniu 31 maja 2011r. F. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem znacznej wartości w postaci mieszkania położonego w G. przy ul. (...) o wartości 300.000 zł w drodze umowy przedwstępnej sprzedaży opisanego wyżej lokalu mieszkalnego rep. (...)zawartej w dniu 31 maja 2011r. przed asesora notarialną A. D. poprzez wyzyskanie niezdolności F. K. do należytego pojmowania przedsiębranego działania i działania w ten sposób na szkodę F. K., tj. o czyn określony w art.294 § 1 kk w zw. z art.286 § 1 kk.

Wyrokiem z dnia 27 listopada 2017r. w sprawie sygn. akt IV K 8/16:

uniewinnił oskarżonego J. C. od popełnienia zarzucanego mu czynu;

na mocy § 2 ust.1, 2 i 3 w zw. z § 14 ust.2 pkt 5 oraz § 16 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. D. M. 1.771,20 zł w tym VAT tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej oskarżonemu z urzędu;

na mocy art.626 § 1 kpk, art.632 pkt 1 kpk w zw. z art.640 kpk kosztami sądowymi, obejmującymi wydatki Skarbu Państwa, obciążył oskarżyciela subsydiarnego F. K., uznając je za uiszczone w całości;

na podstawie art.13 ust.1 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżyciela subsydiarnego F. K. na rzecz Skarbu Państwa 100,-zł. tytułem opłaty.

Apelację od wyroku wywiódł pełnomocnik oskarżyciela subsydiarnego zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa materialnego, a mianowicie art.294 § 1 kk z zw. z art.286 § 1 kk poprzez jego niezastosowanie, pomimo tego, iż zgromadzony materiał dowodowy wskazuje, że oskarżyciel posiłkowy był niezdolny do należytego pojmowania działania podczas podpisywania aktu notarialnego w dniu 31.05.2011 r.,

2. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art.7 kpk poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów polegające na:

- błędnej ocenie dowodu w postaci opinii pismoznawczej Uniwersytetu (...) w K. poprzez uznanie, iż z opinii w tej w sposób nie budzący wątpliwości wynika, że oskarżyciel był w pełni zdolny do należytego pojmowania działania podczas podpisywania aktu notarialnego w dniu 31.05.2011r., w sytuacji gdy biegli sporządzający opinię nie wykluczyli, iż oskarżony znajdował się w stanie zespołu abstynencyjnego, który wyłącza świadome podjęcie decyzji,

- uznaniu za wiarygodne wyjaśnień oskarżonego J. C., w sytuacji gdy pozostają one w sprzeczności z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, jak również są wewnętrznie niespójne, nie znajdują oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym oraz są sprzeczne ze zgromadzonym materiałem dowodowym, w tym w szczególności z wyjaśnieniami oskarżyciela, zeznaniami świadków A. S., T. K., M. B. (1), P. K. (1) i M. B. (2),

- uznaniu za wiarygodne zeznań świadków A. Z., A. W., M. S., w sytuacji gdy są one niespójne wewnętrznie i sprzeczne z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w tym w szczególności z opinią pismoznawczą Uniwersytetu(...) w K. i opinią biegłego psychiatry W. R.,

- uznaniu za wiarygodne zeznań świadka R. N. w zakresie w jakim świadek zeznał, iż pomagał oskarżycielowi w lodziarni w okresie od maja do sierpnia 2011r., że nie przynosił alkoholu oskarżycielowi, że oskarżyciel nie nadużywał alkoholu, że w dniu 31.05.2011r. po powrocie z Kancelarii Notarialnej A. W. otworzył razem z oskarżycielem lodziarnię, w sytuacji gdy zeznania świadka są sprzeczne ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, w tym w szczególności z wyjaśnieniami oskarżyciela, zeznaniami świadków A. S., T. K., M. B. (1), P. K. (1) i M. B. (2),

- uznaniu, iż opinia biegłego z zakresu psychiatrii J. P. została sporządzoną w sposób rzetelny i fachowy, w sytuacji gdy sporządzona opinia pozostaje w sprzeczności z zasadami prawidłowego rozumowania oraz wskazaniem wiedzy i doświadczenia życiowego, jak również jest sprzeczna z zebrany w sprawie materiałem dowodowym, w tym w szczególności z opinią pismoznawczą Uniwersytetu (...) w K. i opinią biegłego psychiatry W. R.,

- uznaniu, iż opinia biegłego W. R. jest mniej pewna i konkretna niż opinia biegłego psychiatry J. P.,

- odmowie wiarygodności wyjaśnieniom oskarżyciela subsydiarnego F. K., w sytuacji gdy jego wyjaśnienia znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w tym w szczególności w zeznaniach świadków A. S., T. K., M. B. (1), P. K. (1) i M. B. (2),

- odmowie wiarygodności zeznaniom świadka A. S. w zakresie w jakim zeznał on, iż przebywał w lodziarni w zasadzie codziennie, a oskarżyciel nigdzie się z niej nie ruszał i nie wyjeżdżał, w sytuacji gdy zeznania powyższe znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, w tym w szczególności w wyjaśnieniach oskarżyciela i zeznaniach świadków T. K., M. B. (1), P. K. (1) i M. B. (2),

b) art.7 kpk w zw. z art.201 kpk polegającą na uznaniu, iż opinia biegłego z zakresu psychiatrii J. P. została sporządzona w sposób rzetelny i fachowy, w sytuacji gdy jest ona niejasna i sprzeczna opinią biegłego psychiatry R.,

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść tego orzeczenia polegający na ustaleniu, że:

a) w momencie podpisywania aktów notarialnych w dniu 31.05.2011r. F. K. nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome podejmowanie decyzji, czy składanie oświadczeń woli,

b) w momencie wystawienia weksla na sumę 100.000,-zł. na rzecz oskarżonego J. C. oskarżyciel F. K. nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome podejmowanie decyzji.

Wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uznanie oskarżonego za winnego popełnienia mu zarzucanych czynów i wymierzenie mu kary pozbawienia wolności w wymiarze 3 lat i 6 miesięcy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja wywiedziona w powyższej sprawie jest niezasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutu obrazy prawa materialnego, podkreślenia wymaga, że o obrazie prawa materialnego można mówić w sytuacji, gdy skarżący nie kwestionuje stanu faktycznego a zarzuca sądowi błędną kwalifikację czynu przy prawidłowo ustalonym stanie faktycznym lub jeżeli zarzuca niezastosowanie przepisu, który sąd był zobowiązany zastosować, ewentualnie jego zastosowanie w sytuacji, gdy nie było ku temu podstaw. Przechodząc na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, że – wbrew twierdzeniom skarżącego – Sąd Okręgowy nie ustalił aby zachowanie oskarżonego J. C. w inkryminowanym czasie wypełniło znamiona przestępstwa z art.294 § 1 kk w zw. z art.286 § 1 kk. Skarżący zresztą w uzasadnieniu wywiedzionego środka odwoławczego stwierdza, iż kwestionuje w całości ustalenia Sądu I instancji (str.4 apelacji). Skarżący zatem stawiając zarzut obrazy przepisów prawa materialnego odnosi się od stanu faktycznego zgodnego z własną oceną zgromadzonego materiału dowodowego, nie zaś do ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Okręgowy. Zarzut obrazy prawa materialnego nie został również rozwinięty w uzasadnieniu apelacji a zatem nie sposób odnieść się w tym zakresie do toku rozumowania skarżącej.

Aprobaty Sądu II instancji nie zyskały również zarzuty obrazy przepisów postępowania oraz błędu w ustaleniach faktycznych.

Przed przystąpieniem do szczegółowego odniesienia się do tych zarzutów wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie nie doszło do obrazy art.7 kpk, tj. dokonania dowolnej, nie zaś swobodnej oceny dowodów przez Sąd I instancji, co stanowi jeden z generalnych zarzutów apelacji. Prawidłowość rozstrzygnięcia sprawy zależy od należytego wykonania przez sąd dwóch podstawowych obowiązków. Pierwszy z nich dotyczy postępowania dowodowego i sprowadza się do prawidłowego – zgodnego z przepisami postępowania karnego – przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez strony, ale również do przeprowadzenia z urzędu wszelkich dowodów potrzebnych do ustalenia istotnych okoliczności dla rozstrzygnięcia o winie oskarżonego. Drugi z podstawowych obowiązków sprowadza się do prawidłowej oceny całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, a więc poza zasięgiem rozważań sądu nie mogą pozostawać dowody istotne dla rozstrzygnięcia kwestii winy. Podstawę zatem wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej, przy czym w uzasadnieniu wyroku sąd ma obowiązek wskazać, jakie fakty uznał za udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych. Na sądzie orzekającym ciąży przy tym obowiązek badania i uwzględniania w toku procesu okoliczności przemawiających zarówno na korzyść jak i niekorzyść oskarżonego, a korzystając z

prawa swobodnej oceny dowodów, przekonanie co do winy w zakresie przypisanych mu czynów, powinien logicznie i przekonująco uzasadnić. Uzasadnienie więc winno logicznie wskazywać na jakich dowodach oparł sąd orzekający ustalenie każdego istotnego dla sprawy faktu, a także należyce rozważać i oceniać wszystkie dowody przemawiające za przyjętymi przez sąd ustaleniami faktycznymi lub przeciwnie, wyjaśniać istotne wątpliwości w sprawie i sprzeczności w materiale dowodowym oraz się do nich ustosunkować. Nie ma – zdaniem Sądu Apelacyjnego – przesłanek pozwalających uznać, iż Sąd Okręgowy uchybił którejkolwiek z zasad związanych z postępowaniem dowodowym i oceną dowodów. Należy stwierdzić, iż Sąd orzekający po prawidłowym przeprowadzeniu przewodu sądowego, poddał zgromadzony materiał dowodowy wszechstronnej analizie, a tok rozumowania zaprezentował w jasnym, bardzo szczegółowym i przekonującym uzasadnieniu.

Ocena materiału dowodowego zaprezentowana w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku – wbrew twierdzeniom skarżącego - dokonana została przez Sąd I instancji z uwzględnieniem reguł sformułowanych w art.7 kpk zgodna jest z zasadami wiedzy, doświadczenia życiowego oraz nie zawiera błędów logicznych lub faktycznych.

Skutku oczekiwanego przez skarżącą, tj. wzruszenia zaskarżonego orzeczenia nie może przynieść zarzut błędnych wniosków wyprowadzonych z opinii biegłych z Uniwersytetu(...). Wnioski te bowiem w istocie są zbieżne z przedstawionymi w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego. Sąd Okręgowy bowiem dostrzegł, że podpisy F. K. są typowe dla chronicznych alkoholików mających skłonności do dyskomfortowego przeżywania przejściowej abstynencji (str.9 uzasadnienia wyroku). Biegli jednocześnie uznali, że w inkryminowanym czasie oskarżyciel posiłkowy nie znajdował się pod wpływem alkoholu, których to wniosków skarżąca nie kwestionuje. Nie jest jednak tak jak twierdzi, że biegli stwierdzili aby w inkryminowanym czasie, z uwagi na stan abstynencki oskarżyciel posiłkowy znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji. Jest to wniosek dowolny, nie znajdujący oparcia w treści opinii biegłych. Sama skarżąca w uzasadnieniu tego zarzutu wskazuje na to, iż biegli nie wykluczyli (podkr. SA), iż oskarżyciel posiłkowy mógł w inkryminowanym czasie znajdować się w stanie zespołu abstynenckiego. Nie postawili zatem tezy pewnej, że w takim stanie się znajdował. Jest to jedna z wątpliwości co do stanu psychicznego oskarżyciela posiłkowego w przedmiotowej sprawie w inkryminowanym czasie, która ma wpływ na zaistnienie znamion przestępstwa zarzucanego oskarżonemu J. C..

Aprobaty Sądu II instancji nie zyskał również zarzut związany z dokonaną przez Sąd Okręgowy oceną dowodu w postaci opinii biegłego W. R.. W istocie bowiem opinia ta w dużej mierze odnosi się ogólnie do skutków zatrucia alkoholem. Rację ma skarżąca twierdząc, że biegły opisuje stany świadomości osoby przechodzącej zespół abstynencki, co jest zgodne z opinią biegłych z Uniwersytetu (...) Jednakże apelująca pomija tę istotną kwestię, że biegły W. R. nie potrafił uznać, czy F. K. znajdował się w ciężkiej postaci zespołu abstynenckiego a bardziej prawdopodobną wydała mu się teza wedle której była to linia obrony F. K. zmierzająca do uchylenia się od niekorzystnych dla siebie skutków swojego działania (k.681 akt sprawy). Przypuszczenia biegłego, na które wskazuje skarżąca (str.4 apelacji) nie mogą skutkować uznaniem, że oskarżony swoim zachowaniem wypełnił znamiona zarzucanego mu przestępstwa. Nie ma racji skarżąca twierdząc, iż w toku postępowania ustalono aby F. K. spożywał alkohol kilka dni przed podpisaniem aktów notarialnych. Sąd Okręgowy takich ustaleń bowiem nie poczynił oceniając w tym zakresie dowody (str.14 uzasadnienia wyroku). Ocenę tę Sąd Apelacyjny uznaje za trafną. Skarżąca nie zakwestionowała stanowiska Sądu Okręgowego co do tego, że w inkryminowanym czasie F. K. nie znajdował się pod wpływem alkoholu forsując tezę o wpływie zespołu abstynenckiego na stan świadomości oskarżyciela posiłkowego (str.4-5 apelacji). Skutku przez nią oczekiwanego nie może przynieść wskazywanie na istnienie dużego prawdopodobieństwa tego, że w inkryminowanym czasie oskarżyciel posiłkowy znajdował się w stanie niezdolności podejmowania przedsiębranego działania. Aby bowiem stwierdzić winę oskarżonego, ustalenia co do tej okoliczności, którą wnoszący akt oskarżenia wskazał jako znamię zarzucanego oskarżonemu czynu, muszą być pewne. Koniecznym jest również wykazanie, że oskarżony miał świadomość ich istnienia, do czego Sąd Apelacyjny odniesie się w dalszej części niniejszego uzasadnienia.

Aprobaty Sądu odwoławczego nie zyskały również zarzuty dotyczące dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny opinii biegłego J. P.. Rację ma skarżąca, że biegły wskazał na samodzielne przemieszczenie się oskarżyciela posiłkowego z G. do kancelarii notarialnej w G., podczas gdy podróż kolejką (...) odbył on ze świadkiem R. N. a dalszą drogę z oskarżonym. Również Sąd Okręgowy dostrzegł tę nieścisłość w opinii biegłego (str.11 uzasadnienia wyroku). Nie ma

jednak racji twierdząc, że był to główny argument przemawiający za postawioną przez biegłego tezą co do tego, że w inkryminowanym czasie F. K. nie znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji. Biegły bowiem odniósł się również do innych okoliczności, co zostało również ocenione przez Sąd I instancji (str.10 uzasadnienia wyroku). Jak wyżej wskazano, opinia biegłego W. R. ma w dużej mierze charakter teoretyczny, mało pewny a ostatecznie biegły skłonił się ku twierdzeniu, że wybiórcza pamięć oskarżyciela posiłkowego stanowiła swoistą „linię obrony”. Nie sposób zatem uznać, że może ona w realiach rozpoznawanej sprawy skutecznie podważyć wnioski opinii biegłego J. P.. Podkreślenia wymaga, że obie opinie zostały poddane wnikliwej analizie Sądu Okręgowego a wnioski z nich wyciągnięte nie pozostają w sprzeczności z zasadą swobodnej oceny dowodów określona w art.7 kpk. Skarżąca, która odmiennie niż sąd ocenia te dowody nie wykazała aby ocena Sądu Okręgowego była dowolna. Brak jest również podstaw do uznania za zasadny zarzutu obrazy art.201 kpk, w szczególności w odniesieniu do opinii biegłego J. P.. Sąd Okręgowy bowiem, jak wynika z uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, po dokonaniu oceny tego dowodu nie stwierdził podstaw do zastosowania art.201 kpk a i żadna ze stron o zastosowanie tego przepisu nie wnosiła. Nie sposób zatem uznać aby doszło do obrazy art.201 kpk.

Skutku oczekiwanego przez skarżącą nie może przynieść odnośnienie się do wyjaśnień oskarżonego J. C. w zakresie w jakim uczyniono to w wywiedzionym środku odwoławczym. Podkreślenia wymaga, że punktem wyjścia do oceny wszystkich dowodów zgromadzonych w sprawie, w tym wyjaśnień oskarżonego jest postawiony mu zarzut, tj. doprowadzenia oskarżyciela posiłkowego w dniu 31 maja 2011r. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem poprzez wyzyskanie jego niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. I tak nie sposób odnosić się do kwestii przekazania F. K. 100.000,- zł na początku 2011r. oraz celów, na jakie miała być ta kwota przeznaczona, skoro nie była ona przedmiotem zarzutu w niniejszej sprawie. Podobnie rzecz się ma z wekslem, na wskazaną wyżej kwotę, podpisanym przez F. K. w dniu 7 maja 2011r.; podpisanie go nie stanowi przedmiotu zarzutu w rozpoznawanej sprawie. Również bez wpływu na odpowiedzialność karną oskarżonego w przedmiotowej sprawie ma podnoszona przez skarżącą okoliczność interesów jakie miały w przyszłości ewentualnie połączyć F. K., według wyjaśnień oskarżonego J. C., z P. K. (2), a na które miał przeznaczyć pieniądze ze sprzedaży mieszkania przy ul. (...) w G.. Odnosząc się zaś do zarzutu skarżącej o braku dowodu na okoliczność przekazania F. K. kwoty 200.000,- zł., wskazać należy na treść aktu notarialnego przedwstępnej umowy sprzedaży, z którego wynika, że F. K. otrzymał od oskarżonego całą cenę za mieszkanie (k.717v akt sprawy) . Podobnie skutku oczekiwanego przez apelującą nie może przynieść wskazywanie na zmienne wyjaśnienia oskarżonego co do źródeł pochodzenia pieniędzy jakim dysponował. Żadna bowiem ze wskazanych wyżej okoliczności nie ma o tyle znaczenia dla odpowiedzialności karnej oskarżonego, że nie jest związana bezpośrednio z postawionym mu zarzutem, tj. wyzyskania w dniu 31 maja 2011r. niezdolności F. K. do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Podkreślenia wymaga, że Sąd Okręgowy – wbrew twierdzeniom skarżącej – nie wskazał, że wyjaśnienia oskarżonego J. C. są wiarygodne. W ocenie Sądu I instancji dowody zgromadzone w sprawie (a skarżąca nie zarzuca Sądowi Okręgowemu zaniechania inicjatywy dowodowej czy też nieprzeprowadzenia dowodów zawnioskowanych przez oskarżyciela) w zakresie wskazanych wyżej okoliczności nie pozwoliły jednoznacznie zweryfikować rozbieżnych relacji obu stron (na marginesie wskazać należy, że depozycje oskarżyciela to zeznania a nie wyjaśnienia jak wskazano na str. 2 apelacji), a zatem wątpliwości w tym zakresie należało rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego (str.12-13 uzasadnienia wyroku). Stawiając zarzut sprzeczności wyjaśnień oskarżonego z zeznaniami świadków: M. B. (1), M. B. (2) i P. K. (1) skarżąca w żaden sposób zarzutu tego nie rozwinęła. Tymczasem wskazać należy, że świadkowie ci zeznawali na okoliczność pozostawiania F. K. w stanie nietrzeźwości przed zawarciem aktu notarialnego, o którym mowa w zarzucie. Poza sporem zatem pozostaje (nie kwestionuje tego skarżąca), że w chwili zawierania tego aktu notarialnego F. K. nie znajdował się pod wpływem alkoholu. Rozwinięcia w uzasadnieniu apelacji nie znalazło również odniesienie się w jej wstępnej części do zeznań T. K.. Nie sposób zatem dociec w czym apelująca upatruje zależności zeznań tego świadka z dokonaną przez Sąd Okręgowy oceną wiarygodności wyjaśnień oskarżonego, zwłaszcza w zakresie okoliczności mających wpływ na jego odpowiedzialność karną w tym zakresie.

Szerszego rozwinięcia w uzasadnieniu apelacji nie znalazło również powołanie się w ocenie wiarygodności wyjaśnień oskarżonego na zeznania świadka A. S.. Na wstępie podkreślenia wymaga trafna konstatacja Sądu I instancji, że nie sposób dać wiary zeznaniom świadka A. S. co do tego, że oskarżyciel posiłkowy nigdzie nie wyjeżdżał z łodziarni.

Nie jest bowiem kwestionowane w wywiezionym środku odwoławczym, że chociażby w dniu 31 maja 2011r. F. K. znajdował się w siedzibie kancelarii notarialnej w G. a zatem poza swoją lodziarnią. Jedyną okolicznością na jaką wskazuje skarżąca w części motywacyjnej wniesionego środka odwoławczego (str.7), tj. uzależnienie F. K. od alkoholu jest okolicznością bezsporną. Sąd Apelacyjny zatem nie ma możliwości odniesienia się do tego zarzutu w sposób szczegółowy. Odwołuje się zatem do oceny tego dowodu dokonanej przez Sąd Okręgowy (str.8 uzasadnienia wyroku), którą w pełni akceptuje.

Skutku oczekiwanego przez skarżącą nie może przynieść również kwestionowanie dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów w postaci zeznań pracowników kancelarii notarialnej, świadków: A. Z., A. W. i M. S.. Świadek A. W. w ogóle nie był obecny przy podpisywaniu aktu notarialnego przez F. K. w dniu 31 maja 2011r., skarżąca też poza wskazaniem na ten dowód w żaden sposób nie uzasadnia zarzutu z nim związanego. Nie może zostać również uznanie za trafne odnoszenie się do oceny świadków A. Z. i M. S. co do stanu w jakim w inkryminowanym czasie znajdował się F. K., w szczególności czy znajdował się w stanie zaburzeń świadomości, skoro kwestia ta, co już wyżej wskazano w niniejszym uzasadnieniu, była przedmiotem opinii kilku biegłych różnych specjalności. A wykluczone zostało (i nie kwestionuje tego również skarżąca), aby w inkryminowanym czasie oskarżyciel posiłkowy znajdował się w stanie nietrzeźwości. Nie jest również tak jak twierdzi pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego, że zeznania wskazanych wyżej świadków są sprzeczne z opinią biegłych z Uniwersytetu (...) Biegli ci bowiem, na co już wskazywał Sąd II instancji w niniejszym uzasadnieniu – str.7, nie postawili tezy pewnej, że w inkryminowanym czasie F. K. znajdował się w stanie zespołu abstynenckiego. Podobnie niejednoznaczne wnioski sformułował biegły W. R., do czego również odnosił się Sąd Apelacyjny w niniejszym uzasadnieniu (str.8).

Wzruszeniem zaskarżonego orzeczenia nie może też skutkować odwoływanie się do dokonanej przez Sąd I instancji oceny dowodu w postaci zeznań świadka R. N.. Na wstępie wskazać należy, że – wbrew twierdzeniom skarżącej – Sąd Okręgowy nie dał wiary zeznaniom tego świadka w zakresie w jakim twierdził, że F. K. nie nadużywał alkoholu (str. 7 uzasadnienia wyroku). Pozostałe okoliczności o jakich zeznawał świadek R. N. wskazane przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego (str.7 apelacji) nie dotyczą kwestii najistotniejszej dla odpowiedzialności karnej oskarżonego w przedmiotowej sprawie, tj. stanu w jakim znajdował się F. K. w chwili podpisywania aktu notarialnego i świadomości oskarżonego co do tego stanu. Podobnie jak i w zarzucie odnoszącym się do oceny wyjaśnień oskarżonego, również i w tym przypadku skarżąca odwołując się do zeznań świadków: A. S., T. K., M. B. (1), P. K. (1) oraz zeznań (nie zaś wyjaśnień jak podaje) oskarżyciela posiłkowego nie uzasadnia tego odwołania, uniemożliwiając sądowi odwoławczemu szersze odniesienie się do tego zarzutu.

Brak takiego uzasadnienia ma również miejsce w zakresie zarzutu związanego z zeznaniami (nie wyjaśnieniami jak wskazuje apelująca) oskarżyciela F. K.. Wobec powyższego, w tym zakresie Sąd Apelacyjny odwołuje się do dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny tego dowodu (str.12-13 uzasadnienia wyroku) w pełni akceptując stanowisko sądu w tym zakresie.

Wobec powyższego nie sposób uznać aby, nawet gdyby doszło do obrazy art.7 kpk w zakresie oceny dowodu w postaci wyjaśnień oskarżonego i zeznań świadków oraz oskarżyciela posiłkowego oraz opinii biegłych (a zaistnienia takiej obrazy Sąd Apelacyjny nie stwierdził), miałyby ona wpływ na treść orzeczenia. A spełnienie obu tych warunków jednocześnie może skutkować uznaniem zarzutu obrazy art.7 kpk za trafny, zgodnie z treścią art. 438 pkt 2 kpk.

Chybionym też jest podniesiony w apelacji pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego zarzut błędów w ustaleniach faktycznych.

Kwestia stanu w jakim F. K. znajdował się w momencie wystawienia weksla na rzecz oskarżonego pozostaje – jak już wyżej wskazano w niniejszym uzasadnieniu (str.7) - bez wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia.

Z uwagi na wskazany wyżej w niniejszym uzasadnieniu brak podstaw do podzielenia zarzutów apelacji dotyczących oceny zgromadzonego materiału dowodowego, za chybiony Sąd Apelacyjny uznał zarzut błędu w ustaleniach faktycznych co do stanu w jakim F. K. znajdował się w chwili podpisywania aktu notarialnego w dniu 31 maja 2011r.

Niezależnie od przedstawionej wyżej a dokonanej przez Sąd Okręgowy oceny dowodów zgromadzonych w przedmiotowej sprawie oraz poczynionych ustaleń faktycznych podkreślenia wymaga, że aby móc przypisać oskarżonemu J. C. sprawstwo zarzucanego mu przestępstwa koniecznym jest wykazanie, że wypełnił znamiona opisane w akcie oskarżenia. Po pierwsze bez wątpliwości należałoby wykazać, że oskarżyciel posiłkowy w inkryminowanym czasie był niezdolny do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Okoliczność ta – jak wyżej wskazano odnosząc się do zarzutów apelacji – nie została udowodniona. Nawet jednak gdyby zaistniała w przedmiotowej sprawie, należałoby wykazać, że oskarżony miał pełną świadomość jej zaistnienia i działając w zamiarze bezpośrednim, kierunkowym ją na szkodę pokrzywdzonego wykorzystał. To również nie zostało wykazane w niniejszym postępowaniu, po przeprowadzeniu drobiazgowego postępowania dowodowego i wnikliwej ocenie wszystkich zgromadzonych w sprawie dowodów. Wskazać należy, że również we wniesionym środku odwoławczym apelująca nie odnosi się do tej kwestii, tj. świadomości oskarżonego co do stanu w jakim – w jej ocenie – znajdował się oskarżyciel posiłkowy w inkryminowanym czasie. Powyższe również wskazuje na trafność zaskarżonego orzeczenia. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że skoro ustalenia co do stanu w jakim w inkryminowanym czasie znajdował się pokrzywdzony wymagało zasięgnięcia opinii kilku biegłych z różnych dziedzin to nie sposób uznać aby świadomość taką miał oskarżony nie będący ani biegłym psychiatrą ani grafologiem. Nie zostało bowiem wykazane w niniejszym postępowaniu a skarżąca nie postawiła w tym zakresie zarzutów zasługujących na uwzględnienie, że oskarżony wprowadził oskarżyciela posiłkowego w stan powodujący niezdolność do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Co istotne, taki zarzut nie został wobec oskarżonego sformułowany. Oskarżyciel bowiem zarzucił mu wyzyskanie takiej niezdolności, nie zaś spowodowanie owej. Aby jednak wyzyskać jakąś okoliczność, konieczną jest świadomość jej istnienia, co w niniejszej sprawie, po prawidłowym przeprowadzeniu postępowania dowodowego, nie zostało oskarżonemu udowodnione w sposób nie budzący wątpliwości. Skutkować to zatem musiało jego uniewinnieniem.

Odnosząc się do sformułowanego wniosku apelacji podkreślenia wymaga, że zgodnie z regułą *ne peius* unormowaną przepisem art.454 § 1 kpk, sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji. Żądanie zatem zmiany zaskarżonego wyroku uniewinniającego poprzez uznanie oskarżonego winnym i skazanie go pozostaje w rażącej sprzeczności z treścią wyżej wskazanego przepisu. Na marginesie zatem jedynie wskazać należy, że oskarżonemu J. C. w przedmiotowej sprawie postawiono jeden zarzut a zatem używanie liczby mnogiej w tym zakresie jest również całkowicie bezpodstawne. Wprawdzie sąd odwoławczy nie jest związany wnioskami apelacji, to jednak od profesjonalnego pełnomocnika jakim jest adwokat należy wymagać formułowania pism procesowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Z uwagi na powyższe oraz nie stwierdzając zaistnienia przesłanek z art.439 kpk i art.440 kpk, Sąd Apelacyjny zaskarżone orzeczenie utrzymał w mocy.

Na mocy przepisów § 2, § 4 ust.1 i 3 oraz § 17 ust.2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3.10.2016r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2016r., poz.1714) Sąd Apelacyjny orzekł o kosztach obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym.

O wydatkach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na mocy art.626 § 1 kpk, art.636 § 1 kpk, art.624 § 1 kpk zwalniając oskarżyciela posiłkowego od obowiązku ich ponoszenia i obciążając nimi Skarb Państwa. Uznał bowiem, że w aktualnej sytuacji oskarżyciela posiłkowego ich uiszczenie byłoby dla niego zbyt uciążliwe.